

RIKSREVISORERNAS
ÅRLIGA RAPPORT 2012

Regeringen ska dessutom, enligt budgetlagen, i årsredovisningen för staten ge riksdagen en samlad redovisning av vilka åtgärder den vidtagit med anledning av våra iakttagelser. Enligt den tidigare ordningen lämnades våra granskningsrapporter formellt till regeringen som behandlade granskningarna i budgetpropositionen. Riksrevisionens styrelse kunde då överlämna framställningar och redogörelser till riksdagen med anledning av våra granskningar. Cirka 75 procent av Riksrevisionens rapporter blev under denna ordning behandlade av riksdagen. Sedan den nya ordningen infördes har vi sammantaget lämnat 42 granskningsrapporter till riksdagen. Vid färdigställandet av denna rapport har regeringen lämnat totalt 29 skrivelser avseende 30 av dessa rapporter.³

Skrivelsernas innehåll

De skrivelser som regeringen hittills lämnat har överlag samma struktur, och innehållet är generellt mer omfattande än den redovisning som regeringen tidigare gjorde i budgetpropositionen. Skrivelserna är normalt strukturerade så att det efter en sammanfattning av Riksrevisionens rapport görs en bedömning av iakttagelser och rekommendationer, varefter vidtagna eller planerade åtgärder redovisas. I många fall har granskningsrapporten skickats på remiss till den eller de myndigheter

som ingått i granskningen. I allmänhet redogörs då för myndigheternas synpunkter i skrivelserna.

Vi bedömer att det generellt ges en korrekt bild av rapporternas innehåll i skrivelserna. Regeringens bedömningar är i allmänhet fylliga och relevanta. Regeringens bemötande av rapporterna är, liksom i den tidigare ordningen, blandad. För majoriteten av granskningsrapporterna presenterar regeringen åtgärder, men det är sällan samtliga rekommendationer i en granskningsrapport följs av att åtgärder aviseras från regeringen. I några få fall anges inga åtgärder alls, och det finns exempel på när regeringen utnyttjar skrivelsen för att föra fram en egen ståndpunkt, utan direkt koppling till Riksrevisionens granskning.

Tidigare, när våra granskningsrapporter formellt lämnades till regeringen, redogjorde regeringen årligen för *slutbehandlade granskningsärenden* i en tabell i budgetpropositionen. I tabellen refererades också till det dokument där regeringen ansåg att ärendet slutligt hade behandlats. Vanligast var att regeringen refererade till budgetpropositionen eller till att ärendet lagts till handlingarna. I vissa fall avslutade regeringen ärenden innan riksdagen hade behandlat en framställning eller en redogörelse från Riksrevisionens styrelse. Finansutskottet påpekade 2009 i ett betänkande att regeringen borde avvakta med att lägga ett ärende till handlingarna innan riksdagen behandlat en framställning eller redogörelse från Riksrevisionens styrelse.

---

³ I en av skrivelserna behandlar regeringen två av Riksrevisionens granskningsrapporter.

Regeringen har även nu i de flesta fall angett att ärendet är slutbehandlat i skrivelsen, 23 av 30 rapporter anges vara slutbehandlade i och med att skrivelsen lämnats. När det gäller de rapporter som inte är slutbehandlade aviserar regeringen ytterligare åtgärder utöver de som angetts i skrivelserna. Regeringen inväntar alltså oftast inte riksdagens behandling av granskningarna.

Riksdagens behandling av regeringens skrivelser

Riksrevisionens granskningsrapporter lämnas till riksdagen och talmannen överlämnar sedan rapporterna till regeringen.

I samband med att rapporteringsvägarna för granskningsrapporter från vår effektivitetsrevision ändrades i januari 2011 formulerade riksdagens revisionsgrupp en översikt av hur granskningar och andra dokument från Riksrevisionen kan hanteras i utskotten. Den lämnar utrymme för variation i hur utskotten hanterar våra granskningar. Utskotten kan, om de vill, inleda sin beredning av ärendet direkt efter publiceringen av en granskningsrapport, parallellt med att regeringen bereder en granskning och arbetar på sin skrivelse. Utskotten kan också, vilket sker för majoriteten av våra granskningar, bjuda in ansvarig riksrevisor för att redovisa granskningens resultat för utskottet. Det kan ske kort tid efter publiceringen av en granskningsrapport, eller i samband med att regeringen lämnar sin skrivelse. Beredningen av ärendet

följer i övrigt den ordning som normalt gäller för skrivelser till riksdagen. Om utskottet bedömer att regeringens redogörelse är tillräcklig resulterar betänkandet i att skrivelsen läggs till handlingarna. I annat fall kan utskottet föreslå att riksdagen ger regeringen tillkänna att särskilda åtgärder behöver vidtas.

Av de 29 skrivelser som regeringen hittills har lämnat till riksdagen med anledning av Riksrevisionens granskningsrapporter har 24 behandlats i utskott och i kammaren. Ett flertal motioner har lämnats med anledning av skrivelserna (totalt 29 motioner avseende 14 skrivelser).

Hittills har riksdagen i tre fall lämnat tillkännagivanden med anledning av Riksrevisionens granskningar. Det första gäller granskningen av *Försvarsmaktens stöd till samhället i samband med kriser* (RiR 2011:15), då riksdagen lämnade ett tillkännagivande utifrån en motion som hade identiska förslag jämfört med Riksrevisionens granskningsrapport. Riksdagen har därmed gett regeringen i uppdrag att förtydliga Försvarsmaktens roll och tydligare följa upp Försvarsmaktens planering på området. Regeringen hade i sin skrivelse angett att den inte ansåg att det fanns behov av att förtydliga styrningen på det övergripande planet.

Det andra tillkännagivandet rör granskningen *Användningen av basanslaget för forskning och forskarutbildning* (RiR 2011:21). En motion lämnades mot bakgrund av Riksrevisionens granskning.

Riksdagen biföll motionen, och en tillkännagivelse lämnades om att regeringen, i likhet med Riksrevisionens rekommendation, bör överväga om systemet för fördelning av basanslaget är väl avvägt.

Det tredje fallet gäller granskningen *Lika betyg, lika kunskap? – En uppföljning av statens styrning mot en likvärdig betygssättning i grundskolan* (RiR 2011:23). Även i detta fall lämnades motion med förslag i linje med Riksrevisionens granskning. Riksdagen lämnade bifall till motionen och lämnade ett tillkännagivande till regeringen.

Riksrevisorernas bedömning

Efter ett drygt år med de gällande rapporteringsvägarna vill vi riksrevisorer göra en kort sammanfattande bedömning av de nya rutinerna.

Den nya ordningen har generellt inneburit en mer omfattande och tydligare redovisning av regeringens synpunkter på, och åtgärder kopplade till Riksrevisionens granskningsrapporter. Detta skapar en högre grad av transparens, vilket vi ser positivt på.

Samtidigt kan vi konstatera att omfattningen av och karaktären på de åtgärder som regeringen vidtagit eller aviserat inte har förändrats genom den nya ordningen. Regeringen anger också för majoriteten av våra granskningar att ärendet är slutbehandlat i skrivelsen, innan riksdagen haft

tillfälle att hantera ärendet. Riksrevisionen har tidigare påpekat att regeringen tydligare bör ange på vilka grunder en granskningsrapport är slutbehandlad. Vi vill än en gång påpeka vikten av detta. Riksdagen har vid ett par tillfällen lämnat tillkännagivanden med anledning av våra granskningar och då till viss del haft en avvikande syn jämfört med vad regeringen framfört i sina skrivelser.

Vi blir ofta kallade till utskotten för att presentera våra granskningsrapporter. Att vi får tillfälle att ha täta kontakter och avstämningar med utskotten ser vi som mycket värdefullt. Vi kan konstatera att det i våra kontakter med utskotten har blivit tydligt att hanteringen av skrivelserna med anledning av våra granskningsrapporter varierar något mellan de olika utskotten. Det är inte dock inte enbart rapporteringsvägarna som har förändrats, utan Riksrevisionen har också utvecklats, och vi gör fler granskningar som sträcker sig över flera utskott. Detta innebär ett ökat behov av samordning mellan utskotten vid riksdagens hantering av våra granskningar.

Sammanfattningsvis är vi positiva till den ordning som råder sedan drygt ett år tillbaka. Samtliga våra rapporter behandlas nu i riksdagen genom regeringens skrivelser. Behandlingen skapar tydlighet och transparens och underlättar vår uppföljning. Riksdagen får också lättare att värdera de åtgärder som regeringen presenterar i skrivelserna och kan direkt reagera på eller kommentera dessa.

